

wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu oraz z zastosowaniem nowej kolejnej numeracji artykułów.

**Art. 3.** Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

## II KONWENCJA UZUPEŁNIAJĄCA

umowę między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką o wzajemnej komunikacji kolejowej z dnia 27 marca 1926 r., podpisana w Hamburgu dnia 8 lipca 1937 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,  
MY, IGNACY MOŚCICKI,  
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, wiadomym czynimy:

W dniu ósmym lipca tysiąc dziewięćset trzydziestego siódmego roku podpisana została w Hamburgu przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej za Polskę oraz w imieniu Wolnego Miasta Gdańska, którego prowadzenie spraw zagranicznych należy do Rządu Polskiego na podstawie art. 104 Traktatu Pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. i art. 2 Konwencji polsko-gdańskiej, podpisanej w Paryżu dnia 9 listopada 1920 r., oraz przez Rząd Rzeszy Niemieckiej, druga konwencja uzupełniająca umowę między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką w sprawie wzajemnej komunikacji kolejowej z dnia 27 marca 1926 r. Konwencja uzupełniająca brzmi jak następuje:

### DRUGA UMOWA UZUPEŁNIAJĄCA

Umowę z dnia 27 marca 1926 r. o wzajemnej komunikacji kolejowej.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Niemiecki Kanclerz Rzeszy postanowili uzupełnić Umowę o wzajemnej komunikacji kolejowej z dnia 27 marca 1926 r. (Umowę berlińską) i w tym celu mianowali swymi pełnomocnikami:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana Mgr Jana ZAJASĄ, Dyrektora Departamentu w Ministerstwie Komunikacji, który zgodnie z ustępem 6 artykułu 104 Traktatu Wersalskiego działa również i za Wolne Miasto Gdańsk, o ile ono wchodzi w rachubę, jako Strona układająca się,

Niemiecki Kanclerz Rzeszy:

Pana Dr Ludwiga HOLTZ, Dyrektora Kolei Rzeszy w Ministerstwie Komunikacji Rzeszy,

k którzy, po okazaniu sobie pełnomocnictw, uznanych za dobre i w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

#### § 1.

Do artykułu 1 Umowy.

W ustępie (1) artykułu 1 Umowy należy wstawić po słowie „bagażowej” słowa „ekspresowej oraz”.

**Art. 4.** Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*  
Prezes Rady Ministrów i  
Minister Spraw Wewnętrznych:  
*Sławoj Składkowski*  
Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*

## 251

II-ÈME CONVENTION COMPLEMENTAIRE  
a la Convention entre la République de Pologne  
et le Reich Allemand concernant la communi-  
cation ferroviaire réciproque en date du 27 mars  
1926, signée à Hamburg le 8 juillet 1937.

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,  
NOUS, IGNACY MOŚCICKI,  
PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,  
À tous ceux qui ces présentes Lettres verront,  
Salut:

La deuxième Convention complémentaire à la Convention entre la République de Pologne et le Reich Allemand concernant la communication ferroviaire réciproque en date du 27 mars 1926 ayant été signée à Hamburg le huit juillet mille neuf cent trente sept par le Gouvernement de la République de Pologne pour la Pologne ainsi qu'au nom de la Ville Libre de Dantzig, dont la conduite des affaires extérieures appartient au Gouvernement Polonais en vertu de l'art. 104 du Traité de Paix, signé à Versailles le 28 juin 1919 et de l'art. 2 de la Convention polono-dantzigoise, signée à Paris le 9 novembre 1920 et le Gouvernement du Reich Allemand, Convention complémentaire dont la teneur suit:

### ZWEITES ERGÄNZUNGSABKOMMEN

zum Abkommen über den gegenseitigen Eisenbahnverkehr vom 27. März 1926.

Der Deutsche Reichskanzler und der Präsident der Republik Polen haben beschlossen, das Abkommen über den gegenseitigen Eisenbahnverkehr vom 27. März 1926 (Berliner Abkommen) zu ergänzen und haben zu diesem Zwecke zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Der Deutsche Reichskanzler:

Herrn Dr Ludwig HOLTZ,

Reichsbahndirektor im Reichsverkehrsministerium,

Der Präsident der Republik Polen:

Herrn Mgr Jan ZAJAS,

Departamentsdirektor im Verkehrsministerium, der gemäss Artikel 104 Absatz 6 des Versailler Vertrages auch für die Freie Stadt Danzig, soweit sie als Vertragspartei in Frage kommt, handelt,

die nach Vorlegung ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten folgendes vereinbart haben:

#### § 1.

Zu Artikel 1 des Abkommens.

Im Artikel 1, Ziffer (1) des Abkommens ist hinter dem Wort „Gepäck =“ nachzutragen: „Expressgut =“.

## § 2.

Do artykułu 3 Umowy.

W wykazie przejść kolejowych i stacyj zdawczo-odbiorczych, objętych ustępem (1) artykułu 3 Umowy należy wprowadzić następujące zmiany:

odnośnie Rawicz — Korsenz należy zamiast „Korsenz” wstawić „Trachenberg”,  
 odnośnie Zduny — Freyhan należy zamiast „Freyhan” wstawić „Militsch”,  
 odnośnie Pawłów — Neumittelwalde należy zamiast „Pawłów” wstawić „Sośnie”,  
 odnośnie Łęka — Costau należy zamiast „Costau” wstawić „Kostau”,  
 odnośnie Łęka — Costau należy zamiast „Hanulin” wstawić „Łęka”,  
 odnośnie Gardeja — Dianenberg należy zamiast „Dianenberg” wstawić „Garnsee (Westpr.)”,  
 odnośnie Raczki — Czymochen należy zamiast „Czymochen” wstawić „Reuss”.

## § 3.

Do artykułu 5 Umowy i § 3 pierwszej Umowy Uzupełniającej z 2 czerwca 1937 r.

Załącznik A, wspomniany w ustępie (1) i (4) Postanowień wykonawczych do artykułu 5 Umowy otrzymuje następujące brzmienie:

„Załącznik A.  
do artykułu 5.

## § 2.

Zu Artikel 3 des Abkommens.

In der Liste der Übergänge und Betriebswechselbahnhöfe im Artikel 3, Ziffer (1) des Abkommens sind folgende Änderungen vorzunehmen:

bei Korsenz — Rawicz ist statt „Korsenz” zu setzen „Trachenberg”,  
 bei Freyhan — Zduny ist statt „Freyhan” zu setzen „Militsch”,  
 bei Neumittelwalde — Pawłów ist statt „Pawłów” zu setzen „Sośnie”,  
 bei Costau — Łęka ist statt „Costau” zu setzen „Kostau”,  
 bei Costau — Łęka ist statt „Hanulin” zu setzen „Łęka”,  
 bei Dianenberg — Gardeja ist statt „Dianenberg” zu setzen „Garnsee (Westpr.)”,  
 bei Czymochen — Raczki ist statt „Czymochen” zu setzen „Reuss”.

## § 3.

Zu Artikel 5 des Abkommens und zu § 3 des ersten Ergänzungsabkommens vom 2. Juni 1937.

Die in den Ziffern (1) und (4) der Ausführungsbestimmungen zu Artikel 5 des Abkommens erwähnte Anlage A erhält folgenden Wortlaut:

„Anlage A.  
zu Artikel 5.

## Wykaz mostów, przeciętych granicą państwową.

Nr p.	S z l a k	Rzeki itd.	Konstrukcja:	Ma utrzymywać
1	Rakowice Dt. Eylau	Drwęca (Drewenz)	murowany	Niemcy
2	Drawski Młyn — Kreuz	Noteć (Netze)	murowany	Niemcy
3	Leszno — Fraustadt	Wiadukt	żelazny	Polska
4	Zduny — Militsch	Rów graniczny	murowany	Polska
5	Sośnie — Neumittelwalde	Rów graniczny	murowany	Polska
6	Chebzie — Borsigwerk	Woda Bytomska (Beuthener Wasser)	murowany	Polska
7	Makoszowy — Gleiwitz Ost.	Czarnawka (Scharnafka)	murowany	Niemcy
8	Olza — Annaberg	Odra (Oder)	żelazny	Polska

## Liste der von der Staatsgrenze durchschnittenen Brücken.

Lfd Nr	Strecke	Wasserlauf usw	Bauweise	Zu unterhalten durch
1	Deutsch Eylau — Rakowice	Drewenz (Drwęca)	Mauerwerk	Deutschland
2	Kreuz — Drawski Młyn	Netze (Noteć)	Mauerwerk	Deutschland
3	Fraustadt — Leszno	Wegeüberführung	Eisen	Polen
4	Militsch — Zduny	Grenzgraben	Mauerwerk	Polen
5	Neumittelwalde — Sośnie	Grenzgraben	Mauerwerk	Polen
6	Borsigwerk — Chebzie	Beuthener Wasser (Woda Bytomska)	Mauerwerk	Polen
7	Gleiwitz Ost — Makoszowy	Scharnafka (Czarnawka)	Mauerwerk	Deutschland
8	Annaberg — Olza	Oder (Odra)	Eisen	Polen

## § 4.

Do artykułu 19 Umowy.

W ustępie (4) artykułu 19 Umowy należy po słowie „należności” dodać: „oraz zakazów i, ograniczeń przywozowych i wywozowych”.

## § 5.

Do artykułu 21 Umowy.

(1) W wykazie stacyj odprawy celnej i re wizji paszportowej, objętym ustępem (1) artykułu 21 Umowy, należy wprowadzić następujące zmiany:

Odnosnie:	rubryka:	należy wstawić:
Rawicz — Korsenz	1 i 3 zamiast „Korsenz”	„Trachenberg”
Zduny — Freyhan	1 i 3 „ „ „Freyhan”	„Militsch”
Pawłów — Neumittelwalde	1 i 2 „ „ „Pawłów”	„Sośnie”
Łęka — Costau	1 i 3 „ „ „Costau”	„Kostau”
Łęka — Costau	2 „ „ dotychczasowych danych	„Łęka”
Tczew — Simonsdorf — Marienburg	2 „ „ po „Tczew” w tekście niemieckim	„przez Polskę”
Gardeja — Dianenberg	1 „ „ „Dianenberg”	„Garnsee” (Westpr.)
Gardeja — Dianenberg	3 „ „ „Gardeja”	„Garnsee” (Westpr.)
Raczki — Czymochen	1 i 3 „ „ „Czymochen”	„Reuss”

Bei	Spalte	zu setzen
Korsenz — Rawicz, Freyhan — Zduny, Neumittelwalde — Pawłów, Costau — Łęka, Costau — Łęka, Marienburg — Simonsdorf — Tczew,	1. u 2. ist statt „Korsenz” 1. u 2. „ „ „Freyhan” 1. u 3. „ „ „Pawłów” 1. u 2. „ „ „Costau” 3. „ „ „ der jetzigen Angaben 3. „ „ „ hinter Tczew im deutschen Text nachzutragen:	„Trachenberg”, „Militsch”, „Sośnie”, „Kostau”, „Łęka”,  „durch Polen”, „Garnsee (Westpr)”, „Garnsee (Westpr)”, „Reuss”.
Dianenberg — Gardeja, Dianenberg — Gardeja, Czymochen — Raczki,	1. „ „ „ „Dianenberg” 2. „ „ „ „Gardeja” 1. u 2. „ „ „ „Czymochen”	

(2) W ustępie (3) artykułu 21 Umowy należy w nawiasie zamiast „ustęp (4)” wstawić „ustęp (3)”.

## § 6.

Do § 5 pierwszej Umowy Uzupełniającej.

Załącznik E pierwszej Umowy Uzupełniającej otrzymuje nowe brzmienie, ustalone w Załączniku E do niniejszej Umowy Uzupełniającej.

## § 7.

Do artykułu 29 Umowy.

W ustępie (2) Postanowień wykonawczych do artykułu 29 Umowy należy w ostatnim zdaniu zamiast „ustępu 3 § 3” wstawić: „ustępu 4 § 3”.

## § 8.

Do artykułu 31 Umowy i § 6 pierwszej Umowy Uzupełniającej.

Postanowienia wykonawcze do artykułu 31 Umowy otrzymują następujące brzmienie:

## § 4.

Zu Artikel 19 des Abkommens.

Im Artikel 19, Absatz (4) des Abkommens ist hinter dem Wort „Gebühren” nachzutragen: „sowie von Ein- und Ausfuhrverboten und -beschränkungen”.

## § 5.

Zu Artikel 21 des Abkommens.

1) In der Liste der Bahnhöfe für Zollabfertigung und Passprüfung im Artikel 21, Ziffer (1) des Abkommens sind folgende Änderungen vorzunehmen:

Odnosnie:	rubryka:	należy wstawić:
Rawicz — Korsenz	1 i 3 zamiast „Korsenz”	„Trachenberg”
Zduny — Freyhan	1 i 3 „ „ „Freyhan”	„Militsch”
Pawłów — Neumittelwalde	1 i 2 „ „ „Pawłów”	„Sośnie”
Łęka — Costau	1 i 3 „ „ „Costau”	„Kostau”
Łęka — Costau	2 „ „ dotychczasowych danych	„Łęka”
Tczew — Simonsdorf — Marienburg	2 „ „ po „Tczew” w tekście niemieckim	„przez Polskę”
Gardeja — Dianenberg	1 „ „ „Dianenberg”	„Garnsee” (Westpr.)
Gardeja — Dianenberg	3 „ „ „Gardeja”	„Garnsee” (Westpr.)
Raczki — Czymochen	1 i 3 „ „ „Czymochen”	„Reuss”

Bei	Spalte	zu setzen
Korsenz — Rawicz, Freyhan — Zduny, Neumittelwalde — Pawłów, Costau — Łęka, Costau — Łęka, Marienburg — Simonsdorf — Tczew,	1. u 2. ist statt „Korsenz” 1. u 2. „ „ „Freyhan” 1. u 3. „ „ „Pawłów” 1. u 2. „ „ „Costau” 3. „ „ „ der jetzigen Angaben 3. „ „ „ hinter Tczew im deutschen Text nachzutragen:	„Trachenberg”, „Militsch”, „Sośnie”, „Kostau”, „Łęka”,  „durch Polen”, „Garnsee (Westpr)”, „Garnsee (Westpr)”, „Reuss”.
Dianenberg — Gardeja, Dianenberg — Gardeja, Czymochen — Raczki,	1. „ „ „ „Dianenberg” 2. „ „ „ „Gardeja” 1. u 2. „ „ „ „Czymochen”	

2) Im Artikel 21, Ziffer (3) des Abkommens ist im Klammervermerk statt „Absatz (4)” zu setzen: „Absatz (3)”.

## § 6.

Zu § 5 des ersten Ergänzungsabkommens.

Die Anlage E des ersten Ergänzungsabkommens erhält die in der Anlage E zu diesem Ergänzungsabkommen niedergelegte neue Fassung.

## § 7.

Zu Artikel 29 des Abkommens.

In der Ausführungsbestimmung, Ziffer (2) zu Artikel 29 des Abkommens, letzter Satz, ist statt „§ 3 Absatz 3” zu setzen: „§ 3 Absatz 4”.

## § 8.

Zu Artikel 31 des Abkommens und zu § 6 des ersten Ergänzungsabkommens.

Die Ausführungsbestimmungen zu Artikel 31 des Abkommens erhalten folgenden Wortlaut:

**„Postanowienia wykonawcze:**

(1) Zapłata za pociągo-kilometr odbywać się będzie według stawki, umówionej między Zarządami kolejowymi na podstawie ich kosztów własnych i poddawanej rewizji w razie potrzeby co pół roku.

(2) Przy obliczaniu pociągo-kilometrów miarodajną jest długość szlaku od granicy państwowej do środka stacji zdawczo-odbiorczej.

(3) Pociągo-kilometry wszystkich polskich stacji zdawczo-odbiorczych należy rachunkowo przeciwstawić pociągo-kilometrom wszystkich niemieckich stacji zdawczo-odbiorczych; pociągo-kilometry nieskompensowane przy przeciwstawianiu będą opłacane według umówionej stawki. Wyłączone od takiego przeciwstawiania są pociągo-kilometry:

- a) kolei wąskotorowych, kolei prywatnych i kolejek,
- b) pociągów i wagonów ratowniczych, parowozów pomocniczych i pługów odśnieżnych (patrz artykuł 25).

Co się tyczy zapłaty za pociągo-kilometry, wykonywane przez koleje wąskotorowe, jak również przez koleje prywatne i kolejki, zainteresowane Zarządy kolejowe zawrą porozumienia, niezbędne w tym względzie.

(4) Koszty pociągu ratowniczego ponosi Zarząd, którego urzędnicy zażądali tego pociągu. Liczyć się będzie koszty własne wraz z kosztami za materiał ratunkowy oraz za personel ratowniczy za okres czasu od wysłania pociągu ze stacji macierzystej aż do powrotu na tę stację, z doliczeniem 10% o-owego dodatku na administrację. To samo stosuje się przy wysłaniu parowozów pomocniczych i pługów odśnieżnych.

(5) Nie będą opłacane próżne przebiegi parowozów, zarówno bez wagonu bagażowego jak i z takim wagonem, a także pociągi służbowe, pociągi dla przewozu pracowników oraz pociągi robocze“.

**§ 9.**

Do artykułu 32 Umowy i § 7 pierwszej Umowy Uzupełniającej.

Artykuł 32 Umowy i Postanowienia Wykonawcze otrzymują następujące brzmienie:

**„Artykuł 32.**

**Wynagrodzenie za pomieszczenia służbowe i za szczególne świadczenia zarządu sąsiedniego.**

(1) Zarząd sąsiedni winien płacić wynagrodzenie tylko za używanie tych urządzeń, budowli, mieszkań, pomieszczeń służbowych i dyżurnych, stanowisk dla parowozów itd. na stacji zdawczo-odbiorczej, które służą wyłącznie do jego celów (patrz artykuły 7 i 35).

(2) To samo stosuje się do wynagrodzenia za świadczenia personalne.

(3) Na przejściach ze wspólną odprawą celną i rewizją paszportową, Zarząd sąsiedni powi-

**„Ausführungsbestimmungen:**

(1) Das Zugkilometer wird nach einem Vergütungssatz abgegolten, der von den Eisenbahnverwaltungen auf Grund ihrer Selbstkosten vereinbart und nötigenfalls halbjährlich nachgeprüft wird.

(2) Für die Berechnung der Zugkilometer ist die Strecke von der Staatsgrenze bis zur Mitte des Betriebswechselbahnhofs massgebend.

(3) Die Zugkilometer aller deutschen Betriebswechselbahnhöfe sind gegen die Zugkilometer aller polnischen Betriebswechselbahnhöfe aufzurechnen; die die Aufrechnung überschüssenden Zugkilometer sind nach dem vereinbarten Vergütungssatz abzugelten. Ausgenommen von der Aufrechnung sind die Zugkilometer der

- a) Schmalspur-, Privat- und Kleinbahnen,
- b) Hilfszüge, Hilfsgerätewagen, Hilfslokomotiven und Schneepflüge (siehe Artikel 25).

Wegen der Abgeltung der Zugkilometer der Schmalspurbahnen sowie der Privat- und Kleinbahnen treffen die beteiligten Eisenbahnverwaltungen die erforderlichen Vereinbarungen.

(4) Die Kosten eines Hilfszuges trägt die Verwaltung, deren Beamten den Hilfszug angefordert haben. Berechnet werden die Selbstkosten einschliesslich der Kosten für Hilfsmaterial und Hilfspersonal für die Zeit von der Entsendung des Zuges von der Heimatstation bis zur Rückkehr dorthin zuzüglich eines Verwaltungskostenzuschlags von zehn v. H. Das gleiche gilt für die Entsendung von Hilfslokomotiven oder Schneepflügen.

(5) Leerfahrten der Lokomotiven ohne oder mit Packwagen werden nicht vergütet, desgleichen die Dienstsonderzüge, die Personalzüge und die Arbeitszüge“.

**§ 9.**

Zu Artikel 32 des Abkommens und zu § 7 des ersten Ergänzungsabkommens.

Der Artikel 32 des Abkommens und die Ausführungsbestimmungen hierzu erhalten folgenden Wortlaut:

**„Artikel 32.**

**Vergütung für Diensträume und für besondere Leistungen der Nachbarverwaltung.**

(1) Die Nachbarverwaltung hat in dem Betriebswechselbahnhof nur für Benutzung der Einrichtungen, Bauten, Wohnungen, Dienst- und Unterkunftsräume, Lokomotivstände usw. Vergütung zu leisten, die ausschliesslich ihren Zwecken dienen (siehe Artikel 7 und 35).

(2) Dasselbe gilt für die Vergütung von Personalleistungen.

(3) Bei den Übergängen mit gemeinschaftlicher Zollabfertigung und Passprüfung hat die

nien płacić wynagrodzenie również za te pomieszczenia i urządzenia, tudzież za świadczenia personalne, które przeznaczone są do wspólnej odprawy celnej i rewizji paszportowej. O ile w myśl tego ma się płacić wynagrodzenie, należy ustalić dla każdej stacji udział każdego Zarządu według stosunku pociągów wjeżdżających i wyjeżdżających. Przy tym pociągi z polskim parowozem i polską obsługą uważa się za pociągi polskie, a pociągi z niemieckim parowozem i niemiecką obsługą za pociągi niemieckie.

### Postanowienia wykonawcze.

(1) Wynagrodzenie wedle ustępu (1) i, o ile nie wchodzi w rachubę świadczenia personalne, też wedle ustępu (3) artykułu niniejszego należy wypłacać w formie czynszów najmu na podstawie kosztów własnych. Czynnsze te zostaną uzgodnione między Centralnymi Zarządami kolejowymi obu Stron i będą badane w miarę potrzeby co roku. Z tytułu świadczeń personalnych należy liczyć koszty własne, powiększone o dodatek na cele humanitarne, który powinien być uzgodniony między Centralnymi Zarządami kolejowymi obu Stron.

(2) Koszty własne za oświetlanie, ogrzewanie i oczyszczanie, dokonane dla wyłącznych celów służbowych Zarządu sąsiedniego, będą obliczane z doliczeniem 10<sup>o</sup>/o-owego dodatku na administrację.

(3) W razie potrzeby dokonania na stacji zdawczo-odbiorczej małych napraw parowozów i narzędzi Zarządu sąsiedniego, wykona je Zarząd stacji zdawczo-odbiorczej. Za naprawy należy obliczać Zarządowi sąsiedniemu koszty własne z doliczeniem 100<sup>o</sup>/o-owego dodatku na administrację.

(4) W miejscowych umowach dodatkowych należy ustalić, czy i na jakich warunkach wydawane będą Zarządowi sąsiedniemu na stacji zdawczo-odbiorczej materiały eksploatacyjne (paliwo, światliwo, smary itp.). Należy za nie liczyć koszty własne z 10<sup>o</sup>/o-owym dodatkiem na administrację.

(5) Wynagrodzenie należne według ustępu (2) i (3) artykułu niniejszego zostanie ustalone w miejscowych umowach dodatkowych".

### § 10.

Do artykułu 35 Umowy.

Artykuł 35 Umowy otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 35.

### Nowe budowle i urządzenia.

(1) Zarządy kolejowe Stron umawiających się winny od wypadku do wypadku porozumieć się w sprawie wnoszenia potrzebnych no-

Nachbarverwaltung auch für diejenigen Einrichtungen und Anlagen sowie für die Personalleistungen Vergütung zu leisten, die für die gemeinschaftliche Zollabfertigung und Passprüfung bestimmt sind. Soweit hiernach Vergütung zu leisten ist, ist für jeden Bahnhof der Anteil jeder Verwaltung nach dem Verhältnis der ein- und ausfahrenden Züge zu bestimmen. Dabei gelten Züge mit deutscher Lokomotive und deutschem Personal als deutsche und Züge mit polnischer Lokomotive und polnischem Personal als polnische Züge.

### Ausführungsbestimmungen:

(1) Die Vergütung nach Absatz (1) und, soweit nicht Personalleistungen in Frage kommen, auch nach Absatz (3) dieses Artikels ist auf Grund der Selbstkosten nach Mietsätzen zu leisten. Diese werden zwischen den Zentralstellen der beiden Eisenbahnverwaltungen vereinbart und nötigenfalls von Jahr zu Jahr nachgeprüft. Für die Personalleistungen sind die Selbstkosten zuzüglich eines zwischen den Zentralstellen der beiden Eisenbahnverwaltungen zu vereinbarenden Zuschlags für die Wohlfahrtslasten zu berechnen.

(2) Die Selbstkosten der Beleuchtung, Beheizung und Reinigung für ausschliessliche Dienstzwecke der Nachbarverwaltung werden mit einem Verwaltungskostenzuschlag von zehn v. H. berechnet.

(3) Sind kleine Ausbesserungen von Lokomotiven und Geräten der Nachbarverwaltung auf den Betriebswechselbahnhöfen nötig, so werden sie von der Verwaltung des Betriebswechselbahnhofs ausgeführt. Hierfür sind der Nachbarverwaltung die Selbstkosten einschliesslich eines Verwaltungskostenzuschlags von hundert v. H. zu berechnen.

(4) In den örtlichen Zusatzübereinkommen ist zu bestimmen, ob und unter welchen Bedingungen an die Nachbarverwaltung Betriebsstoffe (Heiz- und Beleuchtungsstoffe, Schmiermittel u dgl.) am Betriebswechselbahnhof abgegeben werden. Sie sind nach den Selbstkosten mit einem Verwaltungskostenzuschlag von zehn v. H. zu berechnen.

(5) Die Vergütung für Personalleistungen gemäss Absatz (2) und (3) dieses Artikels wird in den örtlichen Zusatzübereinkommen geregelt".

### § 10.

Zu Artikel 35 des Abkommens.

Der Artikel 35 des Abkommens erhält folgenden Wortlaut:

„Artikel 35.

### Neuanlagen.

(1) Über notwendige Neuanlagen sowie über Änderungen, Ergänzungen und Erweiterungen der bestehenden Anlagen nebst Einrichtun-

wych budowli i urządzeń, jak również co do zmian, uzupełnień i rozwoju istniejących budowl i wraz z urządzeniami, o ile one są przeznaczone do wzajemnej komunikacji kolejowej.

(2) Jednocześnie należy ułożyć się co do czynszu najmu. Koszty wykonania ponosi w każdym wypadku Zarząd miejscowy.

(3) Dla oceny stosunku własności miarodajnym jest artykuł 6".

### § 11.

Do Protokołu końcowego Umowy.

W Protokole końcowym Umowy należy wprowadzić następujące zmiany:

(1) W ustępie D skreśla się punkty a), b) i c) oraz pierwsze trzy zdania punktu d); czwarte zdanie punktu d) otrzymuje następujące brzmienie:

Uznaje się, że po wybudowaniu linii kolejowej Perzów — Lublin należy otworzyć dla polsko-niemieckiej komunikacji kolejowej także przejście kolejowe Perzów — Gross Wartenberg, oraz że potrzebom komunikacji co do stworzenia bezpośredniego połączenia Poznania z Schneidemühl należy uczynić zadość przez wybudowanie łącznicy z Dziembówka do Kaczor.

(2) W ustępie G należy skreślić punkty b), c), d), e) i f).

### § 12.

Niniejsza Umowa Uzupełniająca podlega ratyfikacji i dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w Warszawie w terminie możliwie najkrótszym. Umowa wejdzie w życie 30 dnia po dacie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i będzie obowiązywała tak długo, jak Umowa z 27 marca 1926 r.

Sporządzono w trzech oryginalnych egzemplarzach, każdy w języku polskim i niemieckim, przy czym obydwie teksty są jednakowo miarodajne.

Hamburg, dnia ósmego lipca tysiąc dziewięćset trzydziestego siódmego roku.

*J. Zajas*

*Dr Ludwig Holtz*

Załącznik E.

do ustępu (2) artykułu 21.

**Szczególne postanowienia dla odprawy celnej i rewizji paszportowej na stacji kolejowej Beuthen (Oberschles.).**

(1) Na stacji kolejowej Beuthen (Oberschles.) i na szlaku między tą stacją a granicą Państwa mogą wykonywać czynności urzędowe polskie władze celne i organa polskiej granicznej kontroli paszportowej w ramach postanowień niniejszego załącznika.

gen, soweit sie für den gegenseitigen Eisenbahnverkehr bestimmt sind, haben sich die Eisenbahnverwaltungen der Vertragsteile von Fall zu Fall zu verständigen.

(2) Gleichzeitig ist über die Miete zu bestimmen. Die Herstellungskosten trägt in jedem Falle die Eigentumsverwaltung.

(3) Für die Eigentumsverhältnisse ist Artikel 6 massgebend".

### § 11.

Zum Schlussprotokoll des Abkommens.

Im Schlussprotokoll des Abkommens sind folgende Änderungen vorzunehmen:

- 1) Im Abschnitt D werden die Absätze a), b) und c) sowie die ersten drei Sätze des Absatzes d) gestrichen; der vierte Satz des Absatzes d) erhält folgenden Wortlaut: „Es wird anerkannt, dass nach Fertigstellung einer Verbindungsstrecke von Perzów nach Lublin auch der Übergang Gross Wartenberg-Perzów für den deutsch-polnischen Eisenbahnverkehr zu öffnen ist; ebenso, dass dem Verkehrsbedürfnis nach Schaffung einer direkten Verbindung Schneidemühl — Poznań durch den Ausbau einer Verbindungskurve von Dziembówka nach Kaczory Rechnung zu tragen ist.“
- 2) Im Abschnitt G sind die Absätze b), c), d), e) und f) zu streichen.

### § 12.

Dieses Ergänzungsabkommen wird ratifiziert und die Ratifikationsurkunden werden sobald als möglich in Warschau ausgetauscht werden. Das Ergänzungsabkommen tritt mit dem dreissigsten Tag nach Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft und bleibt so lange gültig wie das Abkommen vom 27. März 1926.

Ausgefertigt in dreifacher Urschrift in deutscher und in polnischer Sprache, wobei beide Wortlaute gleiche Geltung haben.

Hamburg, den achten Juli neunzehnhundertsechunddreissig.

*J. Zajas*

*Dr Ludwig Holtz*

Anlage E.

Zu Artikel 21 Abs. (2).

**Besondere Bestimmungen für die Zollabfertigung und Passprüfung auf dem Bahnhof Beuthen (Oberschles.).**

(1) Die polnischen Zoll- und Passbehörden dürfen auf dem Bahnhof Beuthen (Oberschles.) und auf der Bahnstrecke zwischen diesem Bahnhofe und der Staatsgrenze ihre amtliche Tätigkeit im Rahmen der Bestimmungen dieser Anlage ausüben.

(2) Przy wywozie i przywozie przedmiotów oraz w ruchu osobowym przez stację Beuthen (Oberschles.) jak również na szlaku kolejowym między tą stacją a granicą państwową obowiązują obok przepisów celnych niemieckich, przepisy celne polskie, a to przy wywozie z Polski do Rzeszy Niemieckiej aż do chwili ukończenia polskiej odprawy wywozowej, zaś przy przywozie z Rzeszy Niemieckiej do Polski dopiero od rozpoczęcia polskiej odprawy wywozowej.

(3) Do przepisów celnych w rozumieniu postanowień niniejszego załącznika zalicza się również zakazy i ograniczenia wywozu, przywozu i przewozu, przepisy dotyczące podatków pośrednich i innych podobnych opłat, przepisy o statystyce ruchu towarowego oraz wszystkie inne przepisy, jeżeli obowiązek czuwania nad przestrzeganiem tych przepisów należy do granicznych władz celnych, tudzież wszystkie postanowienia wydane w celu wykonywania wspomnianych wyżej przepisów.

(4) Pierwszeństwo dokonania odprawy celnej przysługuje władzy celnej tego Państwa, z którego terytorium następuje wywóz.

(5) Przedmioty nadsyłane z Polski do Rzeszy Niemieckiej, a następnie wywożone z powrotem do Polski, zanim przestaną w stosunku do nich obowiązywać polskie przepisy celne, nie podlegają niemieckim opłatom przywozowym lub wywozowym, ani też niemieckim zakazom przywozu lub wywozu, lub niemieckim ograniczeniom przywozowym lub wywozowym.

(6) Jeżeli władza celna jednej Strony Umownej uzna przy wywozie za konieczne z powodu podejrzenia o obojętne przepisów celnych, poddać rewizji jakikolwiek przedmiot oddany już do odprawy władzy celnej drugiej Strony Umownej, lecz znajdujący się jeszcze na stacji pod jej dozorem, władza ta powinna zwrócić przedmiot do dyspozycji władzy celnej, która zgłosiła takie żądanie.

(7) W przypadkach wykonywania wspólnego dozoru nad przedmiotami przez polskie i niemieckie władze, odpowiedzialność za przechowanie ciąży wyłącznie na tej władzy celnej, z której obszaru celnego został dokonany wywóz.

(8) W razie naruszenia polskich przepisów celnych przysługuje polskim władzom celnym prawo, w granicach postanowień niniejszego załącznika, wkroczyć w myśl swych przepisów celnych i odesłać z powrotem do własnego obszaru państwowego przedmioty zajęte lub zatrzymane jako zabezpieczenie oraz przytrzymane osoby, te ostatnie, w razie potrzeby w asystencji urzędnika niemieckiego. Odesłanie z powrotem obywateli niemieckich jest jednak niedopuszczalne. Natomiast popełniający wykroczenie może być przymusowo przyprowadzony w celu spisania protokołu o zaszłym fak-

(2) Für die Aus- und Einfuhr von Gegenständen und für den Personenverkehr über den Bahnhof Beuthen (Oberschles) sowie auf der Bahnstrecke zwischen diesem Bahnhof und der Staatsgrenze gelten neben den deutschen Zollvorschriften auch die polnischen Zollvorschriften und zwar bei der Ausfuhr aus Polen nach dem Deutschen Reich, solange bis die polnische Ausgangsabfertigung beendet ist, und bei der Einfuhr aus dem Deutschen Reich nach Polen von dem Zeitpunkt an, zu dem die polnische Eingangsabfertigung beginnt.

(3) Zu den Zollvorschriften im Sinne dieser Anlage gehören auch die Aus-, Ein- und Durchfuhrverbote und -beschränkungen, die Vorschriften über indirekte Steuern und ähnliche Abgaben, die Vorschriften über die Statistik des Warenverkehrs, ebenso alle sonstigen Vorschriften, soweit deren Beachtung der Überwachung durch die Grenzzollbehörden unterliegt, ferner alle zur Durchführung der erwähnten Vorschriften erlassenen Bestimmungen.

(4) Bei der Durchführung der Zollabfertigung steht der Zollbehörde des Staates der Vorrang zu, aus dessen Gebiet die Ausfuhr erfolgt.

(5) Gegenstände, die aus Polen nach dem Deutschen Reich gelangt sind und zurückgebracht werden, bevor die Geltung der polnischen Zollvorschriften für sie aufgehört hat, unterliegen weder einer deutschen Eingangs- oder Ausgangsabgabe noch einem deutschen Ein- oder Ausfuhrverbot oder einer deutschen Ein- oder Ausfuhrbeschränkung.

(6) Hält die Zollbehörde des einen Vertragsteiles bei der Ausfuhr wegen Verdachts einer Zuwiderhandlung gegen ihre Zollvorschriften die Untersuchung eines Gegenstandes für erforderlich, der schon der Zollbehörde des anderen Vertragsteiles zur Abfertigung gestellt wurde, sich aber noch auf dem Bahnhof unter deren Zollaufsicht befindet, so hat diese Zollbehörde auf Anfordern den Gegenstand der Zollbehörde zur Verfügung zu stellen, die das Anfordern gestellt hat.

(7) Werden Gegenstände gleichzeitig von den deutschen und den polnischen Behörden überwacht, so gilt die Zollbehörde, aus deren Zollgebiet die Ausfuhr erfolgt, allein als haftpflichtiger Verwahrer.

(8) Der polnischen Zollbehörde steht im Rahmen der Bestimmungen dieser Anlage das Recht zu, bei Zuwiderhandlungen gegen die polnischen Zollvorschriften nach diesen Vorschriften einzuschreiten und beschlagnahme oder als Sicherheit einbehaltene Gegenstände oder festgenommene Personen — diese wenn nötig unter Begleitung eines deutschen Beamten — auf ihr eigenes Gebiet zu überführen. Eine Überführung von deutschen Staatsangehörigen ist jedoch unzulässig. Statt dessen kann der Zuwiderhandelnde zwecks Aufnahme einer Verhandlung über den Tatbestand zwangsweise vorgeführt

cie. Przesłuchanie odbywać się będzie w obecności niemieckiego urzędnika. Przy rewizji przymus może być stosowany do obywateli niemieckich tylko w obecności niemieckiego urzędnika lub innego pracownika.

(9) Przy wykonywaniu kontroli paszportowej na stacji Beuthen (Oberschles.) i na szlaku między tą stacją a granicą Państwa obowiązują obok niemieckich przepisów paszportowych również polskie przepisy paszportowe z tym zastrzeżeniem, że przepisy paszportowe Państwa, z którego podróżni wyjeżdżają, mają pierwszeństwo.

(10) Osoby wyjeżdżające z Polski mogą być cofnięte przez polskie organa kontroli paszportowej, jeżeli nie posiadają dokumentów ważnych na wyjazd. Polskie organa kontroli paszportowej mają prawo odesłać te osoby do Polski, w razie potrzeby w asystencji niemieckiego urzędnika. Odesłanie obywateli niemieckich jest jednak niedopuszczalne. Natomiast popełniający wykroczenie może być przymusowo przyprawiony w celu spisania protokołu o zaszłym fakcie. Przesłuchanie będzie się odbywać w obecności niemieckiego urzędnika. Po ukończeniu przesłuchania polski organ kontroli paszportowej zezwoli na dalszą podróż.

(11) W obrębie pomieszczeń i miejsc, oddanych do wyłącznego użytku polskiej władzy celnej lub organów kontroli paszportowej, władze te mają prawo utrzymywać porządek i wydalać osoby prywatne, naruszające ten porządek.

(12) Polskie władze celne i organa kontroli paszportowej są uprawnione do zaopatrzenia przydzielonych im pomieszczeń urzędowych w tablice urzędowe z godłami Państwa Polskiego.

(13) W czasie wykonywania swej służby zarówno niemieccy jak i polscy funkcjonariusze mają wzajemnie wolny dostęp do pomieszczeń i miejsc urzędowych.

(14) Właściwe polskie władze celne i paszportowe będą przysyłały właściwym władzom niemieckim w miesiącu styczniu każdego roku wykaz imienny swych urzędników i pracowników, przeznaczonych do wykonywania czynności celnych i kontroli paszportowej na stacji Beuthen (Oberschles.) z podaniem ich stanowisk służbowych. Zmiany, zachodzące w ciągu roku, będą podawane władzom niemieckim bezwzględnie do wiadomości.

(15) Urzędowe listy, pakiety, przesyłki pieniężne i wartościowe mogą być przewożone w obrocie między polskimi władzami celnymi i or-

werden. Die Verhandlung erfolgt unter Hinzuziehung eines deutschen Beamten. Bei der Untersuchung der Person darf gegenüber deutschen Staatsangehörigen körperlicher Zwang nur unter Hinzuziehung eines deutschen Beamten oder Bediensteten ausgeübt werden.

(9) Bei der Durchführung der Passprüfung auf dem Bahnhof Beuthen (Oberschles) und der Bahnstrecke zwischen diesem Bahnhof und der Staatsgrenze gelten neben den deutschen Passvorschriften auch die polnischen Passvorschriften mit der Massgabe, dass die Passvorschriften des Staates, aus dem die Reisenden ausreisen, vorgehen.

(10) Personen, die aus Polen ausreisen, können von den polnischen Passnachschaubediensteten zurückgewiesen werden, wenn sie nicht mit einem für die Ausreise gültigen Ausweis versehen sind. Den polnischen Passnachschaubediensteten steht das Recht zu, diese Personen, wenn nötig unter Begleitung eines deutschen Beamten, nach Polen zu überführen. Eine Überführung von deutschen Staatsangehörigen ist jedoch unzulässig. Statt dessen kann der Zuwiderhandelnde zwecks Aufnahme einer Verhandlung über den Tatbestand zwangsweise vorgeführt werden. Die Verhandlung erfolgt unter Hinzuziehung eines deutschen Beamten. Nach Abschluss der Verhandlung hat der polnische Passnachschaubedienstete die Weiterreise zu gestatten.

(11) Innerhalb der Räumlichkeiten und Anlagen, die der polnischen Zoll- oder Passbehörde zum alleinigen Gebrauch zugewiesen sind, haben diese Behörden das Recht, die Ordnung aufrecht zu erhalten und Privatpersonen, die gegen die Ordnung verstossen, zu entfernen.

(12) Die polnischen Zoll- und Passbehörden sind berechtigt, die ihnen zugewiesenen Räumlichkeiten durch Amtsschilder mit Hoheitszeichen des polnischen Staates kenntlich zu machen.

(13) Während der Ausübung ihres Dienstes dürfen sowohl die deutschen Bediensteten wie auch die polnischen Bediensteten die beiderseitigen Amtsräumlichkeiten und Anlagen betreten.

(14) Die zuständigen polnischen Zoll- und Passbehörden werden den zuständigen deutschen Behörden alljährlich im Monat Januar ein Namensverzeichnis ihrer Beamten und Bediensteten, die zur Ausübung des Zoll- und Passdienstes auf dem Bahnhof Beuthen (Oberschles) bestimmt sind, unter Angabe ihrer Dienststellung übersenden. Änderungen, die im Laufe des Jahres eintreten, werden unverzüglich den deutschen Behörden mitgeteilt werden.

(15) Dienstliche Briefe, Pakete, Geld- und Wertsendungen dürfen im Verkehr zwischen den polnischen Zoll- und Passbehörden am



ganami kontroli paszportowej na stacji Beuthen (Oberschles.) a władzami celnymi i paszportowymi w Polsce, przez polskich funkcjonariuszów, upoważnionych do przekraczania granicy, bez pośrednictwa niemieckiego zarządu pocztowego i bez uiszczania na jego rzecz jakichkolwiek opłat. Przesyłki takie powinny być zaopatrzone w pieczęć urzędową władzy wysyłającej i wymienione w osobnym jednocześnie wiezionym spisie; w tym przypadku nie podlegają żadnej rewizji.

(16) Właściwe niemieckie władze będą na bezpośredni wniosek właściwych władz polskich przy ściganiu wykroczeń przeciw polskim przepisom celnym i paszportowym, obowiązującym według ustępów (2) i (9), przesłuchiwały obwinionych, świadków i rzeczoznawców, przeprowadzały urzędowe stwierdzenia, dochodzenia i rewizje, jako też zarządzały doręczenie wezwań i orzeczeń. Powstałe z tego powodu rzeczywiste wydatki winny być zwrócone bezpośrednio tym władzom, które wykonały wymienioną czynność urzędową. O ile wobec tego odbywać się będzie obrót prawny między niemieckimi i polskimi sądami, będą odpowiednio zastosowane postanowienia polsko-niemieckiej umowy z dnia 16 grudnia 1925 r. o obrocie prawnym w sprawach karnych.

(17) Postanowienia artykułu 16 Umowy z wyjątkiem zdania 3 ustępu (1) oraz przepisy wykonawcze do artykułu 16 należy odpowiednio stosować również i do tych urzędników i pracowników czynnych na stacji Beuthen (Oberschles.), którzy mieszkają w Polsce, z tą zmianą, że wolno im nosić broń służbową także na drodze do i ze służby. We wzorze zaś świadczona według załącznika B należy słowa „w ruchu sąsiedzkim” zastąpić odręcznie słowami „w ruchu sąsiedzkim i przejściowym”.

(18) Do polskich urzędów celnych i policyjnych, utworzonych na stacji Beuthen (Oberschles.) tudzież do urzędników i pracowników tych urzędów, stosuje się poza tym ogólne postanowienia Umowy.

### PROTOKÓŁ PODPISANIA.

Podpisując niniejszą drugą Umowę Uzupełniającą Umowę o wzajemnej komunikacji kolejowej z 27 marca 1926 r., Pełnomocnicy obu Umawiających się Stron oświadczają co następuje:

Bahnhof Beuthen (Oberschles) und den Zoll- und Passbehörden in Polen durch das zur Grenzüberschreitung berechnete polnische Dienstpersonal ohne Vermittlung der deutschen Postverwaltung frei von deren Postgebühren befördert werden. Diese Sendungen sollen mit dem Dienstsiegel der absendenden Behörde versehen und in einem besonders mitgeführten Ausweis aufgeführt sein; in diesem Falle unterliegen sie keiner Revision.

(16) Die zuständigen deutschen Behörden werden auf unmittelbaren Antrag der zuständigen polnischen Behörden bei Verfolgung von Zuwiderhandlungen gegen die nach Massgabe der Absätze (2) und (9) geltenden polnischen Zoll- und Passvorschriften Beschuldigte, Zeugen und Sachverständige vernehmen, amtliche Feststellungen, Nachforschungen und Durchsuchungen vornehmen, sowie Vorladungen und Erkenntnisse behändigen lassen. Den Behörden, die solche Amtshandlungen vorgenommen haben, sind die dadurch entstandenen Barauslagen unmittelbar zu erstatten. Soweit hiernach ein Rechtshilfeverkehr zwischen deutschen und polnischen Gerichten stattfindet, finden die Bestimmungen des deutsch-polnischen Abkommens über den Rechtshilfeverkehr in Strafsachen vom 16. Dezember 1925 entsprechende Anwendung.

(17) Die Bestimmungen des Artikels 16 des Abkommens mit Ausnahme des Absatzes (1) Satz 3 sowie die Ausführungsbestimmungen zu Artikel 16 finden auch auf die Beamten und Bediensteten, die auf dem Bahnhof Beuthen (Oberschles) tätig sind, aber in Polen wohnen, mit der Massgabe entsprechende Anwendung, dass Dienstwaffen auch auf dem Wege zum und vom Dienst getragen werden dürfen. Im Ausweismuster nach Anlage B ist das Wort „Wechselverkehr“ durch die Worte „Wechsel- und Übergangsverkehr“ handschriftlich zu ersetzen.

(18) Im übrigen gelten für die auf dem Bahnhof Beuthen (Oberschles) errichteten polnischen Zoll- und Passämter sowie für die Beamten und Bediensteten dieser Ämter die allgemeinen Bestimmungen des Abkommens.

### UNTERZEICHNUNGSPROTOKOLL.

Bei der Unterzeichnung des zweiten Ergänzungsabkommens zum Abkommen über den gegenseitigen Eisenbahnverkehr vom 27. März 1926 werden von den Bevollmächtigten der beiden Vertragsparteien folgende Erklärungen abgegeben:

(1) Do § 3 niniejszej Umowy Uzupełniającej:

a) Interesowane Zarządy kolejowe porozumieją się co do terminu i sposobu rozbiórki następujących mostów:

Nr p.	N a s z l a k u:	Rzeki itd.	Konstrukcja:
1	Więcborg — Flatow	Nica (Nitze)	żelazny
2	Czarnków — Schneidemühl	Noteć (Netze)	żelazny
3	Perzów — Gross Wartenberg	rów graniczny	murowany
4	Działdowo — Neidenburg	Skotawa (Skottau)	żelazny

S t r e c k e	Wasserlauf usw	Bauweise
Flatow—Więcbork Schneidemühl—Czarnków Gross Wartenberg—Perzów Neidenburg—Działdowo	Nitza (Nica) Netze (Noteć) Grenzgraben Skottau (Skotawa)	Eisen Eisen Mauerwerk Eisen

b) Przywóz lub wywóz materiałów, uzyskanych z rozbiórki mostów, jak również przywóz i wywóz narzędzi do rozbiórki, ostatnie pod warunkiem powrotnego wywozu po skończeniu robót, nie podlegają ani cłu, ani innym opłatom lub jakimkolwiek ograniczeniom przywozowym lub wywozowym. O takim przywozie i wywozie powinny być zawczasu powiadomione właściwe władze celne.

b) Die Ein- und Ausfuhr von Baustoffen, die beim Abbruch der Brücken anfallen, sowie die Ein- und Ausfuhr von Baugeräten, letztere unter der Bedingung der Rückbringung nach Vollendung der Arbeit, unterliegen weder Zöllen noch sonstigen Abgaben, auch nicht irgendwelchen Ein- oder Ausfuhrbeschränkungen. Von solcher Ein- und Ausfuhr sind die zuständigen Zollbehörden vorher rechtzeitig zu verständigen.

(2) Do Załącznika E niniejszej Umowy Uzupełniającej.

Przewidziany rozkładem jazdy postój pociągów osobowych na stacji Beuthen (Oberschlesien), powinien być tak ustalony, aby obustronne władze celne i paszportowe miały czas, wystarczający do odprawy wywozowej i przywozowej; oba Państwa dołożą starań, aby odprawa wywozowa odbyła się w ten sposób, aby pozostało dość czasu dla dokonania odprawy przywozowej w czasie wyznaczonego postoju pociągu.

2) Zur Anlage E dieses Ergänzungsabkommens:

Der fahrplanmässige Zugaufenthalt der Personenzüge auf dem Bahnhof in Beuthen (Oberschles) soll so festgesetzt werden, dass den beiderseitigen Zoll- und Passbehörden ausreichende Zeit für die Ausgangsabfertigung und die Eingangsabfertigung zur Verfügung steht; beide Staaten werden bemüht sein, die Ausgangsabfertigung so zu gestalten, dass für die Durchführung der Eingangsabfertigung genügend Zeit während des Zugaufenthaltes zur Verfügung bleibt.

(3) Do ustępu 12 Załącznika E.

Istnieje zgoda co do tego, że napisy, wskazujące drogę do pomieszczeń urzędowych, ma-

3) Zu Absatz (12) der Anlage E:

Es besteht Einverständnis darüber, dass die wegweisenden Anschriften zu den Amtsräum-

ją być dwujęzyczne, zgodnie z postanowieniem wykonawczym (3) do artykułu 8 Umowy.

Hamburg, dnia 8 lipca 1937 roku.

*J. Zajas*

*Dr Ludwig Holtz*

Zaznajomiwszy się z powyższą konwencją uzupełniającą, zasięgnąwszy opinii Wolnego Miasta, stwierdziwszy, że właściwe władze polskie i gdańskie powzięły wszystkie niezbędne konstytucyjne zarządzenia dla zapewnienia wykonywania tej konwencji w Polsce i na terytorium Wolnego Miasta, uznaliśmy ją i uznajemy za słuszną w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej i za Wolne Miasto Gdańsk zarówno w całości, jak i w każdym z postanowień w niej zawartych i oświadczamy, że powyższa konwencja jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego, wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 31 grudnia 1937 r.

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *Beck*

lichkeiten entsprechend den Ausführungsbestimmungen (3) zu Artikel 8 des Abkommens doppelsprachig angebracht werden.

Hamburg, den achten Juli neunzehnhundertsebenunddreissig.

*J. Zajas*

*Dr Ludwig Holtz*

Après avoir vu et examiné ladite Convention complémentaire, après avoir consulté la Ville Libre et après avoir constaté que les autorités compétentes polonaises et celles de la Ville Libre de Dantzig ont pris toutes les mesures constitutionnelles nécessaires pour assurer l'exécution de cette Convention en Pologne et sur le territoire de la Ville Libre, Nous l'avons approuvée et approuvons au nom de la République de Pologne et pour la Ville Libre de Dantzig en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues et déclarons que la Convention susmentionnée est acceptée, ratifiée et confirmée et promettons qu'elle sera inviolablement observée.

En Foi de Quoi, Nous avons délivré les présentes Lettres, revêtues du Sceau de la République.

A Varsovie, le 31 décembre 1937.

(—) *I. Mościcki*

Le Président du Conseil des Ministres:

(—) *Sławoj Składkowski*

Le Ministre des Affaires Etrangères:

(—) *Beck*

## 252

### OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 1 kwietnia 1938 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych podpisanej w Hamburgu dnia 8 lipca 1937 r. drugiej umowy uzupełniającej umowę między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką o wzajemnej komunikacji kolejowej, podpisaną w Berlinie dnia 27 marca 1926 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z § 12 podpisanej w Hamburgu dnia 8 lipca 1937 r. drugiej umowy uzupełniającej umowę między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką o wzajemnej komunikacji kolejowej, podpisaną w Berlinie dnia 27 marca 1926 r. (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr 48, poz. 433), dokumenty ratyfikacyjne powyższej umowy uzupełniającej wymienione zostały w Warszawie dnia 24 marca 1938 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*